

РЕЦЕНЗИЯ

за конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” по професионално направление 5.3 „Комуникационна и компютърна техника” и научна специалност „Системно програмиране” към катедра „Компютърни науки и технологии”, факултет „Изчислителна техника и автоматизация”, обявен от Технически университет – Варна, ДВ, бр.68/02.08.2013г. с кандидат гл.ас.д-р инж. Христо Георгиев Вълчанов

Рецензент: проф. д-р Пламенка Иванова Боровска

1. Общо описание на представените материали

За участие в конкурса гл.ас.д-р инж. Христо Вълчанов е представил съответните документи и научни трудове извън тези по дисертационния труд, съгласно приложената таблица:

Материали	Брой
Равностойни на монографичен труд публикации в специализирани научни издания	23
• В т.ч. брой статии в рецензирани списания	1
• В т.ч. брой доклади в международни конференции	4
• В т.ч. брой доклади в конференции в страната	16
• В т.ч. брой резюмета на публикувани отчети на научно-изследователски проекти	2
Общ брой научни трудове извън горните	18
• В т.ч. брой статии в рецензирани списания	3
• В т.ч. брой доклади в международни конференции	3
• В т.ч. брой доклади в конференции в страната	9
• В т.ч. брой резюмета на публикувани отчети на научно-изследователски проекти	3
Учебници и учебни пособия	6
• В т.ч. брой учебници	1
• В т.ч. брой ръководства за лабораторни упражнения	5
Участие в научно-изследователски проекти	18
• В т.ч. международни	4
• В т.ч. по НИР	7
• В т.ч. национални (в това число 3 като ръководител)	7 (в това число 3 като ръководител)
Брой цитирания	1

Извън посочените по-горе публикации кандидатът е представил автореферат на дисертация за получаване на образователна и научна степен „Доктор” на тема „Интегриран подход за обектно-ориентирана разпределена симулация” [I.1]. От представените материали не се рецензират публикуваните резюмета на доклади и отчети по научно-изследователски проекти: IV.25 и VI.1-VI.5.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научно - приложната дейност на кандидата

Научната продукция на гл.ас д-р инж. Христо Вълчанов от рецензирани 36 труда може да бъде групирана последния начин:

1. Лингвистични и системни средства за моделиране и анализ на изчислителни системи (21 бр.):

- 1.1. Лингвистични средства за моделиране и анализ на изчислителни системи (5 бр.): IV.1, IV.2, IV.5, IV.8, IV.25.
- 1.2. Подходи за разпределено имитационно моделиране (3 бр.): II.1, IV.9, IV.11.
- 1.3. Модели и лингвистични средства за разпределена симулация (3 бр.): III.3, III.6, IV.19.
- 1.4. Изследване на операционни модели на изпълнителни (run-time) среди за разпределена симулация (6 бр.): III.4, III.7, IV.12, IV.16, IV.18, IV.22.
- 1.5. Изследване на комуникационни среди за разпределена симулация (2 бр.): IV.13, IV.15.
- 1.6. Създаване на разпределени симулационни модели (2 бр.): IV.3, IV.4.

2. Методи и средства за организация на изчислителни процеси в разпределени изчислителни системи (4 бр.):

- 2.1. Лингвистични средства за паралелни изчисления (1 бр.): III.2.
- 2.2. Модели на реализация на разпределени изчислителни (run-time) среди (3 бр.): III.1, IV.10, IV.14.

3. Изследвания в областта на компютърните системи и технологии (11 бр.):

- 3.1. Компютърни мрежи и мрежова сигурност (3 бр.): IV.17, II.4, IV.24.
- 3.2. Изследване и приложение на виртуализационни операционни среди (4 бр.): III.5, IV.20, IV.21, IV.23.
- 3.3. Други, свързани с компютърни системи и технологии (4 бр.): II.2, II.3, IV.6, IV.7.

Участието на кандидата в 18 научно-изследователски проекта показва по безспорен начин притежанието на значителни научни и изследователски качества, което е едно от основните изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент”.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Д-р инж. Христо Вълчанов е извършвал и извършва разнообразна педагогическа дейност в ТУ-Варна от 1990г., когато постъпва като асистент в катедра „Изчислителна техника” (сега катедра „Компютърни науки и технологии”).

В документите на конкурса е приложена пълна справка за водените от него занятия, която е впечатляваща и съдържа 15 наименования на дисциплини за специалностите „Компютърни системи и технологии“ ОКС „бакалавър“ (в това число и английско обучение), „магистър“ и специалността „Софтуерни и Интернет технологии“. Основните преподавани дисциплини („Операционни системи“, „Компилатори и интерпретатори“, „Операционни системи за реално време“, „Администриране на локални и Интернет мрежи“, „Многopotребителски операционни системи“, „Разпределено програмиране“) са по темата на конкурса. Д-р Вълчанов активно е участвал в разработването на лабораторните упражнения по всички от изброените дисциплини. Участвал е в създаването на 13 учебни програми, като от тях 3 е разработил самостоятелно.

Лекционното му натоварване за последните 3 години е както следва:

- Разпределено програмиране – 30ч. ОКС „бакалавър“ специалност КСТ българо и английско обучение;
- Web дизайн – 30ч. ОКС „бакалавър“ специалност КСТ българо и английско обучение и специалност СИТ;
- Администриране на локални и Интернет мрежи – 30ч. ОКС „бакалавър“ специалност КСТ българо и английско обучение;
- Операционни системи за реално време – 30ч. ОКС „бакалавър“ специалност КСТ;
- Интернет сървъри и услуги – 30ч. ОКС „магистър“ специалност КСТ;
- Компютърни мрежи – 30ч. ОКС „бакалавър“ специалност КСТ английско обучение;
- Разпределено програмиране – 30ч. ОКС „бакалавър“ специалност КСТ английско обучение.

За учебната 2013/2014 година има планирани 180ч. лекции (приведени към упражнения) за ОКС „бакалавър“ КСТ и СИТ, което удовлетворява изискванията на ТУ-Варна за лекционна дейност за участие в конкурс за доцент.

В своята учебна и научна дейност д-р Вълчанов активно работи със студенти. Той е бил ръководител на над 50 дипломанта и има съвместни научни публикации (8) със студенти и докторанти. Ръководител е на проекти със студенти за редица студентски състезания (Imagine Cup на Microsoft), спечелили и престижни награди на Пловдивския панаир (2006 г. първо място) и 6-то и 7-мо Научно-образователно експо (трето място).

Преподавателската дейност на д-р Христо Вълчанов е изразена не само в редовния учебен процес. Той е един от създателите и инструктор в Cisco академията към ТУ-Варна, за което има сертификати CCNA и CCAI. Водел е и курсове към Microsoft академия.

Д-р Вълчанов активно участва в преподавателска мобилност в чуждестранни университети. За последните 5 години той е изнесъл лекции в три европейски университета по програмата Еразъм и е участвал в две срещи по международни проекти. Общият период на мобилност е 41 дена, което напълно удовлетворява изискванията на ТУ-Варна за участие в конкурс за доцент.

Д-р Вълчанов е съдействал за изграждане на материално-техническата база на катедра КНТ, както със собствен труд, така и с привличане на средства и

материални активи от проекти, спонсорства и дарения. Активно е участвал в създаването и модифицирането на 5 лаборатории на катедра КНТ (за последните 5 години – 2). Финансирането на създадените лаборатории е по линия на различни национални и международни проекти, в които той има съществено участие.

Гл.ас. д-р инж. Христо Вълчанов притежава множество сертификати, което е доказателство за нивото на неговата научна и преподавателска дейност.

4. Основни научни и научно-приложни приноси

Приносите на кандидата могат да се разделят на три групи:

- Научни;
- Научно-приложни;
- Приложни.

Научни приноси

- Дефиниран е обектно-ориентиран език от високо ниво (RRAL), описващ изчислителния процес като система от обекти с асинхронна комуникация и динамична реконфигурация [III.2].
- Предложен е модел на разпределена изпълнителна (run-time) среда на език RRAL, както и подходи за създаване, репликация и миграция на обекти в паралелна система [III.1, IV.14].
- Предложен е модел на разпределена симулация с високо ниво на абстракция при описание на реални системи с отчитане на присъщия им паралелизъм [III.3, IV.19] и език, реализиращ този модел [III.6, IV.19].
- Предложен е формален модел и подход за автоматизиране на разпределянето на симулационни обекти между изчислителни възли [III.7, IV.18].
- Предложени са подходи за намаляване разходите при комуникация в разпределени системи за симулация [IV.13, IV.15].

Научно-приложни

- Предложени са лингвистични средства за описание на микрокоманди и апаратни компоненти за моделиране на изчислителни системи [IV.1, IV.2, IV.8].
- Предложена е методика за тестване на паралелни изчисления в разпределени системи, отчитаща недетерминизма от комуникационните закъснения и позволяваща получаване на информация за работата както на програмното осигуряване, така и на изпълнителната система [IV.10].
- Формулирани са основните насоки на развитие на инструменталните средства за разпределена симулация в разпределени изчислителни среди с цел повишаване на нейната ефективност и достъпност [II.1, IV.9, IV.11].

- Предложен е операционен модел на изпълнителна (run-time) среда [IV.16].
- Предложена е методика за изследване на сигурността на безжични мрежи [IV.17].
- Предложен е подход за намаляване времето за отговор чрез множество потоци при зареждане на мултимедийни документи в мрежи, изградени на базата на WAN технологии [IV.24].
- Предложени са подходи за приложението на виртуализацията в процеса на обучение на студентите [III.5, IV.21, IV.23].

Приложни приноси:

- Разработени са клъстерни операционни среди за разпределена симулация върху мрежа от изчислителни възли [III.4, IV.12, IV.22].
- Разработени са системи за автоматизиране на проектирането, моделирането и тестването на изчислителни системи [IV.1, IV.2, IV.5, IV.8].
- Разработени са разпределени симулационни модели за моделиране на логическо ниво [IV.3, IV.4].
- Разработена е разпределена изпълнителна среда на обектно-ориентиран език за паралелни изчисления [III.1].
- Разработени са специализирани сървъри, функциониращи на базата на многопоточков транспортен протокол SCTP с цел намаляване времето за отговор при зареждане на мултимедийни документи във WAN мрежи [II.4, IV.24].
- Реализирани са виртуализирани мрежови лаборатории за обучение по различни дисциплини [III.5, IV.20, IV.21, IV.23].
- Реализирани са средства за синхронизация на паралелни процеси [IV.6].
- Реализирана е многозадачна операционна система за работа в реално време [IV.7].
- Разработени са приложни софтуерни системи на базата на невронни мрежи [II.2, II.3].

5. Значимост на приносите за науката и практиката

Гл.ас.д-р инж. Христо Вълчанов е създал значителна по обем научна продукция, имаща сериозен принос в науката и практиката, което се доказва от представените материали по конкурса. Предложените модели, подходи, лингвистични и програмни средства могат да бъдат прилагани за изследвания на сложни системи от различни области. Считаю, че научните постижения на кандидата могат да бъдат използвани и в учебната дейност на катедра КНТ при ТУ-Варна, както и на други университети и колежи.

Множеството документи за внедрявания на негови разработки във фирми доказват практическата приложимост на неговата научна дейност.
Посочено е едно цитиране на публикация от други автори.

6. Личен принос на кандидата

За приноса на кандидата може да се съди по следната статистика на представените научни публикации, извън дисертационния труд:

- 6 са самостоятелни;
- 13 – с един съавтор;
- 13 – с двама съавтори;
- 4 – с трима съавтори;
- 5 – с повече от трима съавтори (резюмета на научни проекти).

Поредност на кандидата сред съавторите в научните публикации:

- 17 броя – на I-во място;
- 13 броя – на II-ро място;
- 5 броя – на III-то място;
- 1 брой – на IV-то място;
- 5 броя в голям колектив (резюмета на научни проекти).

Език, на който са публикувани представените научни публикации:

- 25 – на български език;
- 16 - на английски език.

Като обобщение може да се заключи, че кандидатът има основно участие при създаването на научните публикации.

7. Критични бележки

По представените документи могат да се направят следните формални забележки:

- В списъкът от публикации, равностойни на монографичен труд, позициите с номера 21 и 23 са без автори.
- Наличието на едно цитиране на публикация от други автори.
- Препоръчвам да се разшири публикационната дейност в реномирани чуждестранни издания с Impact фактор.

8. Лични впечатления

Имам много добри впечатления от кандидата като докторант и от участието му в редица научни конференции.

9. Заключение

Гл.ас.д-р инж. Христо Вълчанов е представил научни трудове и постижения, които защитават неговите претенции в конкурса. Като обобщение може да се заключи следното:

- Кандидатът д-р Христо Вълчанов е представил научни трудове, които напълно съответстват на академичните изисквания за академичната длъжност „Доцент“;
- Има качества на учен в областта на системното програмиране;
- Може сам да поставя и решава научни задачи на равнището на изграден научен специалист;
- Има оригинални творчески постижения на високо научно равнище.

Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни и научно-приложни приноси, считам за основателно да предложа д-р инж. Христо Георгиев Вълчанов да заеме академичната длъжност „Доцент“ по настоящия конкурс.

30.01.2014

Рецензент: